

Formanden (Høgsbro): Indenrigsministeren har meddelt mig, at han ikke kunde være til Stede ved denne Sags Behandling; men at han, efter ved første Behandling at have udtalt sig om sin Stilling til Forslaget, intet havde imod, at den foretoges, og efter Sagens Bestaffenhed maa jeg antage, at det da ogsaa bør ske.

Lovforslaget som Helhed fattes under Forhandling.

Schærling: Det synes unægtelig lidt forbausende, at dette Ting, som ellers har gjort det næsten til fast Praksis at henvise enhver selv den ubetydligste Stump af et Lovforslag til et Udvalg, har ladet dette Forslag passere ikke blot uden at henvise det til et Udvalg, men egentlig næsten uden at stænte det nogen Omtale. Ved første Behandling fremkom der en kort Udtalelse fra en af Forslagsstillerne, som bevarede af Indenrigsministeren. Ved anden Behandling gik Sagen uomtalt videre. Det blev nu ganske vist bemærket af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Trier), at dette Forslag allerede oftere havde foreligget og havde været Genstand for gentagen Drøftelse, saa at det næsten kunde betragtes som udebatteret. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke ser Sagen ganske paa samme Maade allerede af den Grund, at omtrent Halvdelen af dette Ting's Medlemmer, saa vidt jeg ved, aldrig har haft Beslighed til at behandle denne Sag, idet, om jeg ikke huffer fejl, Sagen sidst forelaa i 1887—88, og omtrent Halvdelen af Tingets Medlemmer nu ere besatte af andre Medlemmer. Men hvorledes var da Stillingen, da Sagen sidst forelaa i Begyndelsen af 1888? Da var Lovforslaget for det første af mindre vidtgaende Indhold, idet det dengang var indskrænket til Enker og ugifte Kvinder, og Udvalget afgav ganske vist en lille kort Betænkning, men naar bortses fra det faktiske Forhold og Oplysninger om, hvorledes Forholdene stillede sig i andre Lande og angaaende Spørgsmaalet, hvorvidt der var Anledning til at give Kvinder den omspurgte Valgret og Valgbarhed, indskrænkede Udvalget sig til en meget kort Udtalelse; Mindretallet, som repræsenteredes af Højre, fraraadede Forslagets videre Fremme, og Flertallet, hvortil ogsaa den ærede Ordfører for Forslagsstillerne hørte, erklærede sig kort om, at det ansaa det for betimeligt paa Grund af Omstændighederne at indskrænke det foreliggende Forslag til Valgret og altsaa lade Valgbarhed gaa ud. Nu foregaar der ganske vist i vor Tid en hurtig og stærk Udvikling; men jeg maa tilstaa, at jeg anser det for tvivlsomt, om der

virkelig har været en saa stærk Udvikling i de hængaaede 5—6 Aar, at det nu kan betragtes som i den Grad givet, at der ikke engang behøves Drøftelse og Omtale her, at der gives baade Valgret og Valgbarhed. Jeg har rigtig nok set, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne ved første Behandling begrundede dette dermed, at det har vist sig, at giver man først en Finger, saa vil man have hele Haanden; paa Island havde man givet Kvinderne Valgret, nu forlange de ogsaa Valgbarhed der. Der kunde vel være Grund til nærmere at overveje Spørgsmaalet om Valgret, naar man ser Konsekvenserne deraf, men jeg tilstaa, at jeg i hvert Fald er ganske ude af Stand til at se, hvorvidt de Omstændigheder, som af Flertallet blev paaberaabte i 1888, som gørende det ubetimeligt, nu maatte antages at være bortfaldne. Naar jeg her har begæret Ordet, er det ikke for nu ved tredje Behandling at rejse den Forhandling om Lovforslaget, som passende kunde være ført paa tidligere Stadier, men kun for at udtale, at jeg for mit Vedkommende aldeles bortset fra Spørgsmaalet om, hvorvidt der kunde være Grund til at gaa ind paa en delvis Vedtagelse af det her foreslaaede, maa sige, at det forekommer mig, at jeg ikke kan være med til at oversende et Forslag af saa vidtgaende Betydning som dette til det andet Ting efter en saadan Forhandling som den, der har fundet Sted angaaende denne Sag her i Tinget, og det allerede af den Grund, at selve Lovforslaget efter dets Form ogsaa forekommer mig at rejse mange tvivlsomme Spørgsmaal, som jeg i alt Fald for mit Vedkommende ikke er i Stand til at løse. Der bruges det Udtryk, at Valgret og Valgbarhed til Rigets kommunale Forsamlinger tilkommer Kvinder, for saa vidt som de „bortset fra deres Køn, i øvrigt opfyldte Lovgivningens Betingelser for kommunal Valgret og Valgbarhed“. Det falder vel lidt vanskeligt over for Kvinder at se bort fra deres Køn, og det er mig ikke ganske klart, hvilken Virkning det vil have, at man saaledes ser bort fra deres Køn, om f. Eks. den Bestemmelse i Landkommunalloven af 1867, at Valgbarhed til Sogneraadet har enhver, som kan vælges til Folketingsmand, medfører, at Kvinder ogsaa ville være valgbara til Sogneraadet, idet de „bortset fra deres Køn“ vilde være valgbara til Folketinget. Det forekommer mig i alt Fald at være et Spørgsmaal, som kunde fortjene nærmere Drøftelse. Men naar man i 1888 her i Tinget enstemmig hentydede til, at det vilde være ubetimeligt, om Kvinder fik Valgret, og det tilmed naar man vilde indskrænke Valgretten til Enker og ugifte